

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک ایران - ونزوئلا ارسال می‌شود

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۰۰/۳۷۳۶۲۶ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۲ موضوع ابلاغ اصلاحیه «دستورالعمل تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری»، به استحضار می‌رساند، با عنایت به تجربیات حاصل از اجرای ضوابط مذکور در سنوات اخیر و با هدف ارتقای جایگاه کمیته‌ها و واحدهای ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) در مؤسسات اعتباری برای نیل به مقاصد متصور از استقرار حاکمیت شرکتی، اعمال اصلاحاتی در آن دستورالعمل ایجاب می‌نمود. بر همین اساس، دستورالعمل یاد شده مورد بازنگری قرار گرفت و در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی مورد تصویب واقع شد. شایان ذکر است در اصلاحیه مذکور، مهلت زمان حداکثر یک ساله برای اعضای کمیته‌ها و مدیران ارشد واحدها برای ارزیابی گواهینامه حرفه‌ای مربوطه مقرر شده است. همچنین برخی رشته‌های تحصیلی به شرایط اختصاصی مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها اضافه گردیده است. ضمن آن که، مقرر شده عملکرد مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها توسط مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، حداقل یک‌بار در هر سال مورد ارزیابی قرار گیرد. علاوه بر این، مسئولیت‌ها و وظایف رئیس هیأت مدیره مؤسسات اعتباری در اجرای الزامات و ضوابط حاکمیت شرکتی، مورد تصریح و تأکید واقع شده است. ضمن آن که، مؤسسات اعتباری موظف شده‌اند؛ اولاً، گزارش‌های واحدهای ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) را حسب مورد پس از طرح و بررسی در جلسات کمیته‌های ریسک، حسابرسی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)، در هیأت مدیره مؤسسه اعتباری مطرح و در خصوص آن اتخاذ تصمیم نمایند. ثانیاً، تصویب ساختار سازمانی مناسب و متناسب، تأمین نیروی انسانی مکفی و با کیفیت و تأمین فضای اداری مناسب، امکانات و تجهیزات برای واحدها و کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) را نسبت به سایر واحدهای سازمانی در اولویت قرار دهند. ثالثاً، نسبت به تعیین و اجرای نظام جبران خدمات مدیران ارشد واحدهای ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) هم‌تراز یک سطح پایین‌تر از اعضای هیأت عامل مؤسسه اعتباری اقدام نمایند. لذا ضمن ایفاد یک نسخه از اصلاحیه دستورالعمل مذکور به شرح پیوست، خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶، به اعضای محترم هیأت مدیره و سایر واحدهای ذی‌ربط در آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ و بر حسن اجرای آن، نظارت دقیق صورت گیرد. د. ۰۳/۶۲۳۸۸۰/مح

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

۳۸۱۶

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۲۱۵-۰۲

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

دستورالعمل تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر

مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های ریسک، حسابرسی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)

مؤسسات اعتباری

پاییز ۱۴۰۲

بسمه تعالی

در اجرای مواد (۵۶)، (۶۲) و (۶۳) «دستورالعمل نحوه تأسیس و اداره مؤسسات اعتباری غیردولتی» مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۲ شورای پول و اعتبار، مواد (۳۱)، (۶۰)، (۸۹) و (۹۲) «دستورالعمل الزامات ناظر بر حاکمیت شرکتی در مؤسسات اعتباری غیردولتی»، مواد (۹)، (۱۲) و (۲۷) «دستورالعمل رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) در مؤسسات اعتباری» و مواد (۳۰)، (۵۸)، (۸۶) و (۸۹) «دستورالعمل الزامات ناظر بر حاکمیت شرکتی در بلنکهای دولتی»، با هدف ایجاد و تقویت سلامت و ثبات در شبکه بانکی از طریق پیاده سازی اثربخش ضوابط حاکمیت شرکتی مؤثر در مؤسسات اعتباری، «دستورالعمل تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته های ریسک، حسابرسی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری» که از این پس به اختصار «دستورالعمل» نامیده می شود، به شرح ذیل تدوین می گردد:

فصل اول: تعاریف و کلیات

ماده ۱- در این دستورالعمل، اصطلاحات زیر در معانی مشروح ذیل به کار می روند. سایر اصطلاحات به کاربرده شده نیز تابع تعاریف مقرر در ماده (۱) «دستورالعمل الزامات ناظر بر حاکمیت شرکتی در مؤسسات اعتباری غیردولتی» می باشند:

۱-۱- **مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارد؛**

۱-۲- **کمیسیون: کمیسیون تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته های ریسک، حسابرسی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری؛^۱**

۱-۳- **داوطلب: شخصی حقیقی است که برای تصدی سمت مدیران ارشد ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) یا عضویت در کمیته های ریسک، حسابرسی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری به بانک مرکزی معرفی می شود؛**

۱-۴- **مدیران ارشد: مدیران ارشد واحدهای ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)؛**

۱-۵- **سمت مدیریتی: شامل سمت های عضو هیأت مدیره، مدیرعامل، قائم مقام و معاونین مدیرعامل و مدیران ارشد^۲؛**

^۱ طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.
^۲ مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

۱-۶- کمیته‌ها: کمیته‌های ریسک، حسابرسی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)؛^۳

۱-۷- تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای: موافقت کتبی بانک مرکزی با تصدی سمت مدیران ارشد و یا عضویت در

کمیته‌ها که به مؤسسه اعتباری اعلام می‌شود؛

۱-۸- عضو غیر اجرایی هیأت مدیره: عضوی از هیأت مدیره که در هیأت عامل مؤسسه اعتباری عضویت ندارد؛

۱-۹- عضو اجرایی هیأت مدیره: عضوی از هیأت مدیره که در هیأت عامل مؤسسه اعتباری نیز عضویت دارد؛

۱-۱۰- عضو مستقل: به عضوی از کمیته اطلاق می‌شود که تحت تاثیر نفوذ، دخالت یا انگیزه‌ای که مانع

قضاوت و عملکرد بیطرفانه وی در انجام وظایف گردد، نباشد، اعم از این که این نفوذ، دخالت یا

انگیزه در نتیجه رابطه با اشخاص دیگر به وجود آمده یا منتج از فشارهای سیاسی یا انگیزه‌های مالکیتی

باشد. موارد ذیل برخی از مصادیقی است که هر یک به تنهایی منجر به عدم تحقق شرایط استقلال برای

عضو کمیته می‌شود^۱:

۱-۱۰-۱- مالک بیش از یک درصد سهام مؤسسه اعتباری، شرکت‌های تابعه و وابسته آن باشد؛

۱-۱۰-۲- طی سه سال اخیر (قبل از انتخاب)، طرف قرارداد یا دارای معاملات یا روابط تجاری

با اهمیت مستقیم یا غیرمستقیم با مؤسسه اعتباری، شرکت‌های تابعه و وابسته آن

باشد؛

۱-۱۰-۳- طی مدت دو سال اخیر (قبل از انتخاب)، دارای هرگونه مسئولیت اجرایی و رابطه

استخدامی در مؤسسه اعتباری، شرکت‌های تابعه و وابسته آن باشد.

۱-۱۰-۴- طی مدت دو سال اخیر (قبل از انتخاب)، دارای هرگونه مسئولیت اجرایی و رابطه

استخدامی با شخص حقوقی که مؤسسه اعتباری شرکت تابعه یا وابسته آن است و

همچنین سایر شرکت‌های وابسته یا تابعه شخص حقوقی یادشده باشد.^۷

۱-۱۰-۵- داشتن رابطه استخدامی با اشخاص دارنده بیش از ۵ درصد از سهام مؤسسه اعتباری^۵؛

۱-۱۰-۶- دارای رابطه سببی یا نسبی (درجه اول از طبقات اول و دوم) با متصدیان سمت مدیریتی

در مؤسسه اعتباری باشد؛

^۳ طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^۴ مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^۵ مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^۶ مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^۷ طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اضافه گردید.

^۸ طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اضافه گردید.

۱۰۰۷-۱- طی سه سال اخیر (قبل از انتخاب)، جزء مدیران مؤسسه حسابرسی یا تیم حسابرسی

مستقل مؤسسه اعتباری، شرکت‌های تابعه و وابسته آن باشد؛

۱۰۰۸-۱- منافع یا رابطه تجاری مشترک با اهمیت با متصدیان سمت مدیریتی در مؤسسه اعتباری

داشته باشد؛

۱۰۰۹-۱- دارای رابطه سببی یا نسبی (درجه اول از طبقات اول و دوم)، منافع یا رابطه تجاری

مشترک با اهمیت با اشخاص حقیقی و حقوقی دارای بیش از ۵ درصد سهام مؤسسه

اعتباری و یا مدیران اشخاص حقوقی موصوف باشد؛

۱۰۰۱۰-۱- در ده سال اخیر (قبل از انتخاب) بیش از سه دوره بیست و چهار ماهه اعم از متوالی یا

متناوب عضو هیات مدیره یا مدیرعامل مؤسسه اعتباری، شرکت‌های تابعه و وابسته آن

باشد.

ماده ۲- وظایف و مسئولیت‌های دبیرخانه کمیسیون، بر عهده اداره مجوزهای بانکی بانک مرکزی است.

ماده ۳- تصدی سمت مدیران ارشد یا عضویت در کمیته‌های مؤسسه اعتباری و تمدید دوره مسئولیت آن‌ها منوط به

اخذ تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای می‌باشد.^۹

ماده ۴- تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری بر اساس مفاد این

دستورالعمل خواهد بود.

فصل دوم: شرایط لازم برای مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها

الف- شرایط عمومی

ماده ۵- شرایط عمومی مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها به شرح ذیل است:^{۱۰}

۵-۱- نداشتن منع تصدی سمت مدیریتی در مؤسسات اعتباری ناشی از محکومیت قطعی در هیأت انتظامی

بانک‌ها؛

۵-۲- نداشتن بیشتر از یک دهم درصد سهام در هر یک از مؤسسات اعتباری صرفاً برای مدیران ارشد؛^{۱۱}

۵-۳- نداشتن سمت مدیریتی، اجرایی و مشاوره‌ای و عضویت در کمیته‌های سایر مؤسسات اعتباری و اشخاص

حقوقی صرفاً برای مدیران ارشد؛^{۱۲}

^۹ طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۱۰} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۱۱} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۱۲} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

۵-۴- نداشتن منع تصدی ناشی از سابقه عضویت در کمیته‌ها یا تصدی سمت مدیریتی به نحوی که به تشخیص بانک مرکزی، اقدامات وی در دوره تصدی یا عضویت در کمیته مؤسسه اعتباری، منجر به وارد آمدن آسیب قابل توجه به ثبات و سلامت آن مؤسسه یا لغو اجازه‌نامه تأسیس یا اجازه‌نامه فعالیت یا برعهده گرفتن اداره مؤسسه مذکور توسط بانک مرکزی شده باشد؛

۵-۵- قرار نگرفتن در شمول مصادیق ماده (۱۱۱) لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت؛

۵-۶- رایحه گواهی‌نامه حرفه‌ای مورد تأیید کمیسیون حداکثر یک‌سال پس از تصدی سمت مربوطه؛^{۱۳}

۵-۷- کسب اکثریت آرای موافق در جلسه ارزیابی کمیسیون.

۵-۸- رایحه گزارش شناخت از وضعیت مؤسسه اعتباری در سمت مورد تقاضا و برنامه کاری آتی داوطلب آن سمت مطابق با الزامات ابلاغی از سوی بانک مرکزی.^{۱۴}

تبصره ۱- محدودیت موضوع بند (۴-۵) برای مدت (۵) سال از تاریخ لغو اجازه‌نامه تأسیس یا اجازه‌نامه فعالیت یا برعهده گرفتن اداره مؤسسه مذکور توسط بانک مرکزی یا اتمام تصدی یا خاتمه عضویت داوطلب بنا به تشخیص کمیسیون می‌باشد.^{۱۵}

تبصره ۲- در صورت عدم اخذ و رایحه گواهی‌نامه حرفه‌ای موضوع بند (۶-۵) در مهلت مقرر، تصدی سمت فرد مزبور در واحد و یا کمیته مربوط ملغی می‌گردد و مؤسسه اعتباری متبوع باید نسبت به اعلام مراتب به بانک مرکزی اقدام و نسبت به معرفی داوطلب جدید اقدام نمایند.^{۱۶}

تبصره ۳- در اجرای بند (۷-۵) و در صورت نیاز، به تشخیص کمیسیون، مصاحبه تخصصی برگزار شده و پس از آن نسبت به ارزیابی داوطلب و اعلام تصمیم کمیسیون توسط دبیرخانه، اقدام خواهد گردید.^{۱۷}

ماده ۶- ارزیابی صلاحیت آن دسته از داوطلبان عضویت در کمیته‌ها که حائز یک یا چند مورد از شرایط زیر باشند منوط به ارائه گواهی‌نامه‌های حرفه‌ای موضوع بند (۶-۵) نبوده و به صورت غیرحضوری توسط کمیسیون انجام می‌شود:^{۱۸}

۶-۱- افراد دارای سابقه عضویت در هیأت عامل یا تصدی سمت معاون بانک مرکزی؛

۶-۲- افرادی که عضو هیأت مدیره مؤسسات اعتباری می‌باشند؛

^{۱۳} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۱۴} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اضافه گردید.

^{۱۵} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۱۶} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اضافه گردید.

^{۱۷} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۱۸} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اضافه گردید.

۶-۳- افرادی که طی ۶ ماه پس از دریافت تأییدیه بانک مرکزی به منظور عضویت در هیأت مدیره مؤسسات اعتباری، عضو هیأت مدیره هیچ مؤسسه اعتباری نباشند؛

۶-۴- افراد دارای سابقه تصدی سمت مدیریت یکی از ادارات و یا تصدی سمت مدیریت کل در بانک مرکزی، به تشخیص کمیسیون؛

۶-۵- افراد دارای حداقل ۳ سال سابقه عضویت در هیأت مدیره و یا هیأت عامل مؤسسات اعتباری؛

۶-۶- افراد دارای حداقل ۵ سال سابقه تصدی سمت مدیریت ارشد در مؤسسات اعتباری که بیش از دو سال از خاتمه دوره مسئولیت آن‌ها سپری نشده باشد.

ماده ۷- ارزیابی صلاحیت آن دسته از داوطلبان عضویت در کمیته‌ها که حائز یک یا چند مورد از شرایط زیر باشند منوط به ارائه گواهینامه‌های حرفه‌ای موضوع بند (۶-۵) نبوده و فقط با انجام مصاحبه تخصصی توسط کمیسیون صورت می‌پذیرد:^{۱۹}

۷-۱- اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های کشور در رشته‌های مرتبط با کمیته موردنظر که حداقل طی ۳ سال منتهی به معرفی ایشان توسط مؤسسه اعتباری، دارای سابقه عضویت در هیأت علمی دانشگاه‌های کشور باشند؛

۷-۲- افراد دارای حداقل یک گواهینامه حرفه‌ای بین‌المللی مرتبط با کمیته موردنظر به تشخیص کمیسیون؛

۷-۳- افرادی که تأییدیه عضویت آن‌ها در کمیته‌های مربوط در مؤسسات اعتباری توسط بانک مرکزی صادر شده و حداقل ۵ سال سابقه عضویت در کمیته‌های مزبور را داشته باشند.

۷-۴- اعضای جامعه حسابداران رسمی برای عضویت در کمیته حسابرسی؛

ماده ۸- در صورتی که مؤسسه اعتباری، فردی که عضو یکی از کمیته‌های یک مؤسسه اعتباری دیگر می‌باشد را به منظور تصدی سمت عضویت در کمیته‌های خود معرفی نماید، چنانچه حداقل دو سال از فعالیت وی در سمت عضویت در کمیته‌ها سپری شده باشد، صلاحیت ایشان بر اساس مصاحبه تخصصی و بررسی عملکرد وی در کمیسیون ارزیابی می‌شود و چنانچه کمتر از دو سال از فعالیت وی سپری شده باشد، صلاحیت ایشان فقط در جلسه مصاحبه تخصصی ارزیابی می‌گردد.^{۲۰}

ب - شرایط تخصصی مدیران ارشد

ماده ۹- شرایط تخصصی مدیر ارشد حسابرسی داخلی به شرح ذیل است:

^{۱۹} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اضافه گردید.

^{۲۰} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اضافه گردید.

۹-۱- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته‌های: علوم اقتصادی (کلیه گرایش‌ها)، مدیریت بازرگانی، مدیریت دولتی، مدیریت امور بانکی، مدیریت مالی، مدیریت صنعتی، مدیریت سیستم‌های اقتصادی، حسابداری، حسابرسی و سایر رشته‌های مرتبط به تشخیص کمیسیون؛²¹

۹-۲- داشتن حداقل ۵ سال سابقه کار در زمینه‌های حسابداری، حسابداری و امور بانکی و مالی؛
تبصره - حکم مدیر ارشد حسابرسی داخلی توسط رئیس هیأت مدیره صادر خواهد شد.

ماده ۱۰- شرایط تخصصی مدیر ارشد ریسک به شرح ذیل است:

۱۰-۱- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته‌های: علوم اقتصادی (کلیه گرایش‌ها)، مدیریت بازرگانی، مدیریت دولتی، مدیریت امور بانکی، مدیریت صنعتی، مدیریت سیستم‌های اقتصادی، مدیریت مالی، مدیریت ریسک، مهندسی مالی، حسابداری، ریاضی، آمار و سایر رشته‌های مرتبط به تشخیص کمیسیون؛²²

۱۰-۲- داشتن حداقل ۵ سال سابقه کار در زمینه‌های مدیریت مالی و ریسک؛
تبصره - حکم مدیر ارشد ریسک توسط مدیر عامل صادر خواهد شد.

ماده ۱۱- شرایط تخصصی مدیر ارشد رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) به شرح ذیل است:²³

۱۱-۱- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته‌های: حسابداری، علوم اقتصادی (کلیه گرایش‌ها)، مدیریت بازرگانی، مدیریت دولتی، مدیریت امور بانکی، مدیریت مالی، مدیریت صنعتی، مدیریت سیستم‌های اقتصادی، حقوق، بانکداری اسلامی و سایر رشته‌های مرتبط به تشخیص کمیسیون؛²⁴

۱۱-۲- داشتن حداقل ۵ سال سابقه کار در زمینه‌های مرتبط با رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)، تدوین مقررات داخلی، مبارزه با پولشویی، بازرسی، امور حقوقی و ریسک عملیاتی؛
تبصره - حکم مدیر ارشد رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) توسط رئیس هیأت مدیره صادر خواهد شد.

ب - شرایط تخصصی اعضای کمیته‌ها

ماده ۱۲- شرایط تخصصی اعضای کمیته حسابرسی به شرح ذیل است:²⁵

²¹ طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

²² طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

²³ مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

²⁴ طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

²⁵ مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

۱-۱۲- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته‌های: علوم اقتصادی (کلیه گرایش‌ها)، مدیریت بازرگانی، مدیریت دولتی، مدیریت امور بانکی، مدیریت مالی، مدیریت صنعتی، مدیریت سیستم‌های اقتصادی، حسابداری، حسابرسی، و سایر رشته‌های مرتبط به تشخیص کمیسیون؛²⁶

۱۲-۲- داشتن حداقل ۷ سال سابقه کار در زمینه‌های حسابرسی، حسابداری، امور بانکی و مالی؛

تبصره ۱- رئیس کمیته باید از اعضای غیراجرایی هیأت مدیره انتخاب گردد. در صورتی که انتخاب رئیس کمیته از بین اعضای غیراجرایی هیأت مدیره میسر نباشد، یکی از اعضای مستقل کمیته می‌تواند به عنوان رئیس کمیته انتخاب گردد.^{۲۷}

تبصره ۲- رئیس هیأت مدیره، اعضای اجرایی هیأت مدیره، اعضای هیأت عامل و سایر کارکنان مؤسسه اعتباری نمی‌توانند برای عضویت در کمیته انتخاب گردند.^{۲۸}

تبصره ۳- سایر اعضای کمیته باید به تشخیص کمیسیون، دارای شرایط عضو مستقل باشند.^{۲۹}

تبصره ۴- مدیر ارشد حسابرسی داخلی نمی‌تواند به عنوان عضو کمیته معرفی گردد لیکن باید بدون حق رأی به عنوان دبیر کمیته در جلسات شرکت نماید.^{۳۰}

تبصره ۵- اعضای کمیته مؤسسه اعتباری نمی‌توانند به صورت همزمان در سایر کمیته‌های همان مؤسسه عضویت داشته باشند.^{۳۱}

تبصره ۶- حکم اعضای کمیته توسط رئیس هیأت مدیره صادر خواهد شد.^{۳۲}

ماده ۱۳- شرایط تخصصی اعضای کمیته ریسک به شرح ذیل است:

۱-۱۳- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته‌های: حسابداری، علوم اقتصادی (کلیه گرایش‌ها)،

مدیریت بازرگانی، مدیریت دولتی، مدیریت امور بانکی، مدیریت صنعتی، مدیریت سیستم‌های اقتصادی،

مدیریت مالی، مدیریت ریسک، مهندسی مالی، ریاضی، آمار و سایر رشته‌های مرتبط به تشخیص

کمیسیون؛^{۳۳}

۱۳-۲- داشتن حداقل ۷ سال سابقه کار در زمینه‌های مدیریت ریسک و مالی؛

²⁶ طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۲۷} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۲۸} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۲۹} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۳۰} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۳۱} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۳۲} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۳۳} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

۱۳-۳- دارا بودن شرایط عضو مستقل به تشخیص کمیسیون؛

تبصره ۱- رئیس کمیته باید از اعضای غیراجرایی هیأت مدیره انتخاب گردد و در صورتی که انتخاب رئیس کمیته از بین اعضای غیراجرایی هیأت مدیره میسر نباشد، یکی از اعضای مستقل کمیته می تواند به عنوان رئیس کمیته انتخاب گردد.^{۳۴}

تبصره ۲- حداکثر یکی از اعضای اجرایی هیأت مدیره یا مدیر عامل می تواند برای عضویت در کمیته انتخاب گردد. در صورت انتخاب یکی از اعضای اجرایی هیأت مدیره یا مدیر عامل به عنوان عضو کمیته، تعداد اعضای کمیته مزبور باید حداقل ۵ نفر باشد.^{۳۵}

تبصره ۳- رئیس هیأت مدیره و همچنین سایر اعضای هیأت عامل و کارکنان مؤسسه اعتباری نمی توانند برای عضویت در کمیته انتخاب گردند.^{۳۶}

تبصره ۴- سایر اعضای کمیته باید به تشخیص کمیسیون، دارای شرایط عضو مستقل باشند.^{۳۷}

تبصره ۵- مدیر ارشد ریسک باید بدون حق رأی به عنوان دبیر کمیته در جلسات شرکت نماید.^{۳۸}

تبصره ۶- حکم اعضای کمیته توسط رئیس هیأت مدیره صادر خواهد شد.^{۳۹}

ماده ۱۴- شرایط تخصصی اعضای کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) به شرح ذیل است^{۴۰}:

۱۴-۱- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته‌های: حسابداری، علوم اقتصادی (کلیه گرایش‌ها)،

مدیریت بازرگانی، مدیریت دولتی، مدیریت امور بانکی، مدیریت صنعتی، مدیریت امور مالی، مدیریت

سیستم‌های اقتصادی، حقوق، بانکداری اسلامی و سایر رشته‌های مرتبط به تشخیص کمیسیون؛^{۴۱}

۱۴-۲- داشتن حداقل ۷ سال سابقه کار در زمینه‌های مرتبط با رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)، امور حقوقی و

ریسک عملیاتی؛

۱۴-۳- دارا بودن شرایط عضو مستقل به تشخیص کمیسیون؛

^{۳۴} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۳۵} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۳۶} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۳۷} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۳۸} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۳۹} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۴۰} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۴۱} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

۴-۱۴- داشتن تحصیلات و سوابق مرتبط با حوزه بانکداری و مالی اسلامی و آشنا با مقررات بانکداری بدون ربا

برای داوطلب تصدی سمت «مسئول نظارت و تطبیق شرعی»^{۴۲}؛

تبصره ۱- رئیس کمیته باید از اعضای غیراجرایی هیأت مدیره انتخاب گردد و در صورتی که انتخاب رئیس کمیته از بین اعضای غیراجرایی هیأت مدیره میسر نباشد، یکی از اعضای مستقل کمیته می تواند به عنوان رئیس کمیته انتخاب گردد.^{۴۳}

تبصره ۲- رئیس هیأت مدیره و همچنین اعضای هیأت عامل و کارکنان مؤسسه اعتباری نمی توانند برای عضویت در کمیته انتخاب گردند.^{۴۴}

تبصره ۳- سایر اعضای کمیته باید به تشخیص کمیسیون، دارای شرایط عضو مستقل باشند.^{۴۵}

تبصره ۴- مدیر ارشد رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) باید بدون حق رأی به عنوان دبیر کمیته در جلسات شرکت نماید.^{۴۶}

تبصره ۵- اعضای کمیته نباید در بیش از یک مؤسسه اعتباری عضو کمیته مذکور باشند.^{۴۷}

تبصره ۶- حکم اعضای کمیته توسط رئیس هیأت مدیره صادر خواهد شد.^{۴۸}

تبصره ۷- یکی از اعضای کمیته باید به عنوان «مسئول نظارت و تطبیق شرعی» تعیین گردد.^{۴۹}

تبصره ۸- اعضای مستقل دارای شرایط تخصصی موضوع بندهای (۱)، (۲) و (۳) این ماده، منوط به برخورداری از شرایط موضوع بند (۴) این ماده می توانند به صورت هم‌زمان مسئولیت نظارت و تطبیق شرعی را نیز بر عهده داشته باشند.^{۵۰}

تبصره ۹- در صورتی که مسئول نظارت و تطبیق شرعی صرفاً دارای مسئولیت مزبور باشد، برخورداری از سایر شرایط تخصصی موضوع بندهای (۱)، (۲) و (۳) این ماده برای عضو مزبور الزامی نیست.^{۵۱}

^{۴۲} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۴۳} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۴۴} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۴۵} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۴۶} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۴۷} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۴۸} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۴۹} مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۵۰} مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۵۱} مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

تبصره ۱۰- عضوی که صرفاً مسئول نظارت و تطبیق شرعی می‌باشد، منحصرأ در أخذ تصمیمات مرتبط با رعایت الزامات و تطبیق شرعی شرکت می‌نماید.^{۵۲}

تبصره ۱۱- نظر مسئول نظارت و تطبیق شرعی پیرامون رعایت الزامات و تطبیق شرعی باید در صورت جلسات کمیته به صورت شفاف قید گردد.^{۵۳}

ماده ۱۵- در صورتی که رشته تحصیلی داوطلبان تصدی سمت مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها، در فهرست رشته‌های تحصیلی مندرج در این دستورالعمل و همچنین مصوبه/مصوبات کمیسیون نباشد، منوط به آن که داوطلبان تصدی سمت مدیران ارشد واحدها حداقل (۳) سال و داوطلبان تصدی سمت عضویت در کمیته‌ها حداقل (۴) سال دارای سابقه کاری مورد نیاز وفق مواد این دستورالعمل در حوزه کاری سمت مورد تقاضا باشند، بررسی صلاحیت تخصصی آن‌ها، در دستور کار کمیسیون قرار می‌گیرد.^{۵۴}

ماده ۱۶- مؤسسه اعتباری موظف است افرادی را به عنوان اعضای کمیته‌ها معرفی نماید که علاوه بر برخورداری از تخصص‌های مرتبط و متناسب با کمیته مورد نظر، از تخصص و دانش کافی در زمینه‌های مورد نیاز مؤسسه اعتباری با توجه به ساختار و مدل کسب و کار آن برخوردار باشد.^{۵۵}

ماده ۱۷- اعضای غیراجرایی هیأت مدیره مؤسسه اعتباری که به عنوان رییس کمیته‌های موضوع این دستورالعمل تعیین می‌گردند، باید دارای تحصیلات و یا تجربه کاری مرتبط با وظایف کمیته ذی‌ربط به تشخیص کمیسیون باشند.^{۵۶}

فصل سوم: ترتیبات رسیدگی

ماده ۱۸- مؤسسه اعتباری موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این دستورالعمل، تعداد اعضای کمیته‌ها که به موجب منشور مصوب هیأت مدیره ۳ یا ۵ عضو می‌باشد را به دبیرخانه کمیسیون ارایه نماید. هر گونه تغییرات بعدی در تعداد اعضای کمیته‌ها باید به فوریت به دبیرخانه کمیسیون اعلام گردد.^{۵۷}

^{۵۲} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۵۳} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اضافه گردید.

^{۵۴} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اضافه گردید.

^{۵۵} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اضافه گردید.

^{۵۶} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اضافه گردید.

^{۵۷} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

تبصره ۵ - در صورتی که مسئول نظارت و تطبیق شرعی صرفاً دارای مسئولیت مزبور باشد تعداد اعضای کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) علاوه بر عضو مسئول نظارت و تطبیق شرعی باید حداقل مشتمل بر ۳ عضو دیگر نیز باشد.^{۵۸}

ماده ۱۹- مؤسسه اعتباری موظف است فهرست اسامی داوطلبان تصدی سمت مدیران ارشد و یا اعضای کمیته‌ها را حداقل سه ماه قبل از پایان دوره تصدی و یا بلافاصله بعد از استعفا، فوت یا عزل به همراه فرم مشخصات، مدارک و مستندات آنها و همچنین سوابق کاری و تخصصی داوطلب در خصوص میزان شناخت و آگاهی وی از مباحث مرتبط با ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات، حسب مورد و برنامه آتی داوطلب برای تصدی سمت مدیران ارشد و یا عضویت در کمیته‌ها را به منظور اخذ تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای با امضای رییس هیأت مدیره به دبیرخانه کمیسیون ارایه نماید.^{۵۹}

تبصره ۶- فهرست مدارک و مستندات مورد نیاز و فرم‌های مربوط اعم از مدارک و مستندات مربوط به احراز شرایط عمومی و تخصصی و نحوه ارسال آنها توسط دبیرخانه کمیسیون تعیین می‌گردد.

ماده ۲۰- مؤسسه اعتباری موظف است در انتخاب و معرفی اعضای کمیته‌ها، تخصص‌ها و مهارت‌های متنوع مورد نیاز برای هر کمیته را لحاظ نماید.^{۶۰}

ماده ۲۱- دبیرخانه کمیسیون موظف است فرم مشخصات، مدارک و مستندات ارسالی را بررسی نموده و در صورت ناقص بودن مدارک و مستندات مراتب را به مؤسسه اعتباری اعلام نماید. در صورتی که مؤسسه اعتباری ظرف مدت بیست روز کاری نسبت به تکمیل و ارسال مدارک اقدام نکند، منصرف تلقی می‌گردد و نمی‌تواند تا مدت دو ماه نسبت به معرفی مجدد همان داوطلب اقدام نماید.

ماده ۲۲- دبیرخانه کمیسیون پس از دریافت کامل مدارک و مستندات، اقدامات ذیل را انجام می‌دهد:

۱- ۲۲- تطبیق مدارک و مستندات ارایه شده با ضوابط موضوع این دستورالعمل؛

۲- ۲۲- حصول اطمینان معقول از رعایت شرایط عمومی داوطلب از طریق دریافت مدارک و مستندات مرتبط از

مؤسسه اعتباری به همراه تأییدیه مؤسسه اعتباری مذکور مبنی بر اعتبار و اصالت مدارک و مستندات ارایه

شده؛^{۶۱}

^{۵۸} مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۵۹} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۶۰} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۶۱} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

۲۲-۳- ارسال مدارک و مستندات داوطلب مسئول نظارت و تطبیق شرعی به دبیرخانه شورای فقهی جهت اخذ تأییدیه آن شورا؛

۲۲-۴- تمهید مقدمات برگزاری جلسه ارزیابی تخصصی کمیسیون در صورت حصول اطمینان از دارا بودن شرایط عمومی توسط داوطلب وفق مفاد این دستورالعمل و همچنین ارسال مشخصات، مدارک و مستندات مرتبط با داوطلب برای اعضای کمیسیون، قبل از برگزاری جلسه ارزیابی؛

۲۲-۵- اقدام به دعوت از داوطلب برای شرکت در جلسه مصاحبه، در صورت تشخیص و درخواست کمیسیون، از طریق ارسال دعوت‌نامه با ذکر تاریخ، ساعت و محل انجام جلسه مصاحبه به آدرس مؤسسه اعتباری قبل از برگزاری جلسه؛

ماده ۲۳- در صورتی که داوطلب امکان حضور در جلسه مصاحبه در تاریخ مقرر را نداشته باشد، مؤسسه اعتباری مکلف است مراتب را قبل از زمان برگزاری جلسه با ذکر دلایل و رایحه مستندات مربوط به دبیرخانه کمیسیون اعلام نماید.⁶²

تبصره - در صورتی که داوطلب، حسب تشخیص کمیسیون بدون عذر موجه در جلسه مصاحبه حاضر نشود، منصرف تلقی می‌گردد. چنانچه داوطلب مذکور مجدداً معرفی شود، درخواست‌های واصله از تمامی مؤسسات اعتباری صرفاً پس از ۶ ماه پس از تاریخ جلسه کمیسیون که به دلیل عدم حضور داوطلب برگزار نشده است، قابل بررسی می‌باشد.⁶³

فصل چهارم: ترکیب و سازوکار کمیسیون

الف - نحوه ارزیابی کمیسیون:

ماده ۲۴- کمیسیون به منظور احراز صلاحیت تخصصی داوطلب، توانایی‌های تخصصی وی را با استفاده از مدارک واصله و یا بنا به تشخیص از طریق دعوت به مصاحبه، از حیث موارد ذیل ارزیابی می‌نماید:

- ۲۴-۱- حضور اعضا با تخصص‌ها و مهارت‌های متنوع موردنیاز در هر کمیته؛
- ۲۴-۲- سابقه کاری و عملکرد گذشته داوطلب از حیث موارد مرتبط با نیازهای حرفه‌ای و تخصصی؛⁶⁴
- ۲۴-۳- میزان شناخت و آگاهی داوطلب از مباحث مرتبط با ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات حسب مورد؛

⁶² طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

⁶³ طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

⁶⁴ مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

۲۴-۴- امکان تخصیص زمان کافی برای انجام وظایف محوله توسط داوطلب متناسب با پیچیدگی فعالیت‌ها و شرایط مؤسسه اعتباری^{۶۵}؛

تبصره — عضویت همزمان داوطلب مجموعاً در بیش از (۴) کمیته مختلف مؤسسات اعتباری یا سایر شرکت‌ها از جمله مصادیق عدم احراز شرایط موضوع این بند خواهد بود.

۲۴-۵- برنامه کاری آتی داوطلب به لحاظ ارتقای شاخص‌های مربوط (ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات) در مؤسسه اعتباری.

ماده ۲۵- اعضای کمیسیون پس از ارزیابی صلاحیت تخصصی داوطلب نسبت به اعلام نظر خود مبنی بر تأیید یا عدم تأیید صلاحیت حرفه‌ای داوطلب اقدام می‌نمایند.

ب - ترکیب کمیسیون

ماده ۲۶- به منظور تأیید صلاحیت تخصصی داوطلب و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری، کمیسיוنی با عنوان «کمیسیون تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبيق) مؤسسات اعتباری» در بانک مرکزی تشکیل می‌شود.

ماده ۲۷- ترکیب اعضای کمیسیون به شرح زیر می‌باشد.

۲۷-۱- مدیر کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی؛

۲۷-۲- مدیر کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری؛

۲۷-۳- مدیر اداره نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری ۱؛

۲۷-۴- مدیر اداره نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری ۲؛

۲۷-۵- مدیر اداره ارزیابی سلامت نظام بانکی؛

۲۷-۶- مدیر اداره مجوزهای بانکی؛

۲۷-۷- مدیر اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم.^{۶۶}

تبصره — ریاست کمیسیون با مدیر کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی می‌باشد.

ماده ۲۸- احکام مربوط به انتصاب هر یک از اعضای کمیسیون توسط معاون نظارت بانک مرکزی صادر می‌گردد.

ماده ۲۹- یکی از معاونین اداره مجوزهای بانکی به انتخاب رییس کمیسیون به عنوان دبیر کمیسیون تعیین می‌گردد.

ماده ۳۰- جلسات کمیسیون با حضور رئیس کمیسیون و حداقل چهار عضو کمیسیون رسمیت می‌یابد.

^{۶۵} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۶۶} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

ماده ۳۱- تصمیمات کمیسیون با رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه و با تأیید معاون نظارت بانک مرکزی نافذ می‌باشد.

تبصره ۱- در صورتی که تعداد اعضای حاضر در جلسه ارزیابی داوطلب در کمیسیون (۶) نفر باشد و آرای مأخوذه از تساوی برخوردار باشد، رأی رییس کمیسیون به عنوان رأی تعیین کننده نتیجه ارزیابی محسوب می‌گردد.

ج- ترتیبات پس از ارزیابی

ماده ۳۲- صورت جلسه ارزیابی داوطلب شامل تاریخ تشکیل، مدت زمان برگزاری، نام حاضرین مشتمل بر اعضای کمیسیون، دبیر و ارزیابی شونده و نتیجه ارزیابی‌ها، توسط دبیر کمیسیون تنظیم شده و به امضای اعضای کمیسیون رسیده و پس از تأیید معاون نظارت بانک مرکزی، نسخه‌ای از آن به همراه سایر مدارک، توسط دبیرخانه کمیسیون بایگانی می‌شود.

ماده ۳۳- دبیرخانه کمیسیون پس از ارزیابی نتایج صلاحیت‌های عمومی و تخصصی داوطلب، مراتب صلاحیت یا عدم صلاحیت حرفه‌ای وی را طی نامه‌ای به مؤسسه اعتباری اعلام می‌نماید.

تبصره ۱- چنانچه صلاحیت حرفه‌ای داوطلب تأیید نشود، معرفی مجدد وی توسط تمامی مؤسسات اعتباری به منظور تصدی سمت مدیریتی یا عضویت در کمیته‌ها، برای بار اول تا (۲) ماه، برای بار دوم تا (۴) ماه، برای بار سوم تا (۶) ماه و برای دفعات بعد تا (۱) سال پس از تاریخ اعلام عدم صلاحیت حرفه‌ای وی میسر نخواهد بود.^{۶۷}

تبصره ۲- چنانچه صلاحیت حرفه‌ای داوطلب توسط کمیسیون تأیید شود، مؤسسه اعتباری موظف است حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز کاری از تاریخ دریافت تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای، حکم انتصاب ایشان را صادر نماید در غیراین صورت، تأییدیه مزبور از درجه اعتبار ساقط می‌گردد.^{۶۸}

فصل پنجم: نظارت

ماده ۳۴- حصول اطمینان از کارایی و اثر بخشی عملکرد مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها در مؤسسه اعتباری بر عهده مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری می‌باشد. مؤسسه اعتباری موظف است اطلاعات مورد نیاز برای ارزیابی اثر بخشی و کارایی عملکرد مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها را مطابق با چارچوبی که مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری تعیین می‌کند برای آن مدیریت کل ارسال نماید.^{۶۹}

^{۶۷} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۶۸} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اضافه گردید.

^{۶۹} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

ماده ۳۵- اداره ارزیابی سلامت نظام بانکی، ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، شیوه‌نامه اجرایی ارزیابی عملکرد مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها متضمن شاخص‌های کمی و کیفی ارزیابی موصوف را تهیه و برای تصویب به کمیسیون ارائه می‌نماید.⁷⁰

ماده ۳۶- بازرسان مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری بر اساس شیوه‌نامه موضوع ماده (۳۵) به صورت موردی و ادواری حداقل یک‌بار طی هر سال اقدام به ارزیابی عملکرد مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری می‌نمایند.^{۷۱}

ماده ۳۷- چنانچه حداقل یک سال پس از تاریخ انتصاب مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری، عملکرد آن‌ها بر اساس بررسی‌های موردی و ادواری انجام گرفته، قابل قبول ارزیابی نگردد، مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری باید مراتب را به دبیرخانه کمیسیون منعکس نماید. ادامه فعالیت مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری که نتایج ارزیابی عملکرد آن‌ها قابل قبول ارزیابی نگردیده است، منوط به تشخیص کمیسیون می‌باشد.⁷²

فصل ششم: ترتیبات عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری و ابطال تأییدیه صلاحیت

حرفه‌ای آن‌ها

ماده ۳۸- مؤسسه اعتباری در صورت تصمیم به عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری، موظف است درخواست کتبی خود را به همراه دلایل و مستندات مرتبط به دبیرخانه کمیسیون ارایه نماید. دبیرخانه کمیسیون پس از دریافت کامل دلایل و مستندات، اقدامات ذیل را انجام می‌دهد:

۳۸-۱- در ارتباط با مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها، گزارش لازم را پس از اخذ نظرات مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری جهت طرح در جلسه کمیسیون تهیه و پس از اتخاذ تصمیم توسط کمیسیون، مراتب تأیید یا عدم تأیید عزل یا هرگونه تغییر را به مؤسسه اعتباری اعلام می‌کند.⁷³

تبصره ۱- دبیرخانه کمیسیون در خصوص عضویت که صرفاً مسئولیت نظارت و تطبیق شرعی را بر عهده دارد، پس از موافقت شورای فقهی بانک مرکزی و اعلام نتیجه از سوی دبیرخانه آن شورا، مراتب تأیید یا عدم تأیید عزل یا هرگونه تغییر عضو مزبور را به کمیسیون و مؤسسه اعتباری اعلام می‌نماید.^{۷۴}

⁷⁰ طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۷۱} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

⁷² طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

⁷³ طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۷۴} مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

تبصره ۲- در صورت تأیید عزل یا هرگونه تغییر مدیران رشد و اعضای کمیته‌ها از سوی بانک مرکزی، مؤسسه اعتباری موظف است بلافاصله اقدامات لازم به منظور معرفی داوطلب/داوطلبان جدید را در چارچوب مفاد این دستورالعمل انجام دهد.^{۷۵}

ماده ۳۹- دبیرخانه کمیسیون در صورت وصول گزارش در خصوص هر یک از موارد زیر و یا احراز این موارد، موضوع ابطال تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای صادر شده را در دستور کار کمیسیون قرار می‌دهد:^{۷۶}

۱- ۳۹-۱- آرایه اطلاعات نادرست و یا گمراه‌کننده در زمان معرفی و بررسی صلاحیت؛

۲- ۳۹-۲- نقض هر یک از شرایط عمومی موضوع بند (الف) فصل دوم این دستورالعمل؛

۳- ۳۹-۳- عدم موافقت کمیسیون با ادامه تصدی سمت مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری که

نتایج ارزیابی عملکرد آن‌ها بر اساس شیوه‌نامه موضوع ماده (۳۵) قابل قبول ارزیابی نگردیده است؛^{۷۷}

۴- ۳۹-۴- احراز عدم انجام وظایف و مسئولیت‌های مقرر در ضوابط و مقررات ابلاغی به تشخیص بانک مرکزی.

تبصره ۱- در صورت موافقت کمیسیون با ابطال تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای صادره، دبیرخانه کمیسیون مراتب عزل مدیران ارشد را راساً و موضوع عزل اعضای کمیته‌ها را پس از اخذ تأیید معاون نظارت بانک مرکزی به مؤسسه اعتباری ابلاغ می‌نماید.^{۷۸}

تبصره ۲- کمیسیون و یا معاون نظارت بانک مرکزی در اجرای این ماده، علاوه بر اخذ دفاعیات فرد، می‌توانند عنداللزوم از وی برای حضور در جلسه نیز دعوت به عمل آورند.^{۷۹}

تبصره ۳- در صورت عزل مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری، معرفی مجدد وی برای تصدی سمت مدیریتی یا عضویت در کمیته‌ها، به مدت (۳) سال ممنوع می‌باشد.^{۸۰}

ماده ۴۰- مؤسسه اعتباری موظف است بلافاصله پس از دریافت ابلاغیه بانک مرکزی مبنی بر عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها، ضمن عزل یا تغییر شخص مورد نظر، اقدامات لازم را به منظور معرفی داوطلب/داوطلبان جدید در چارچوب مفاد این دستورالعمل انجام دهد.^{۸۱}

^{۷۵} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۷۶} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۷۷} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۷۸} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۷۹} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

^{۸۰} طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

^{۸۱} مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی؛

ماده ۴۱- در صورت استنکاف مؤسسه اعتباری از اجرای دستورات بانک مرکزی مبنی بر عزل یا هرگونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری، پرونده اعضای هیأت مدیره مؤسسه اعتباری مذکور برای اعمال مجازات‌های انتظامی موضوع ماده (۴۴) قانون پولی و بانکی کشور به هیأت انتظامی بانک‌ها معرفی می‌گردد.⁸²

فصل هفتم: سایر

ماده ۴۲- مدت اعتبار تأییدیه صلاحیت حرفه‌ای صادر شده حداکثر (۵) سال از تاریخ صدور بوده و صرفاً جهت فعالیت در مؤسسه اعتباری متقاضی معتبر است. پس از اتمام دوره (۵) ساله، معرفی مجدد مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های مؤسسه اعتباری به عنوان داوطلب بلامانع است.⁸³

ماده ۴۳- رئیس هیأت مدیره مؤسسه اعتباری به منظور نظارت بر حسن اجرای مفاد این دستورالعمل، موظف به انجام موارد زیر است:⁸⁴

۱-۴۳- فراهم نمودن سازوکار مقتضی به منظور ارایه اطلاعات لازم به داوطلب برای تهیه گزارش موضوع بند (۸-۵) توسط وی؛

۲-۴۳- اتخاذ سازوکار مقتضی به منظور حصول اطمینان از این که افراد معرفی شده به بانک مرکزی به منظور تصدی سمت‌های مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها دارای شرایط عمومی و اختصاصی مربوط می‌باشند؛

۳-۴۳- بررسی مدارک و مستندات ارایه شده داوطلب تصدی سمت‌های مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها و کسب استعلام از مراجع ذیصلاح؛

۴-۴۳- ارسال رونوشتی از احکام صادره مدیران ارشد و اعضای کمیته‌ها به دبیرخانه حداکثر طی مدت ۱۰ روز کاری از تاریخ ابلاغ تأییدیه صلاحیت داوطلب توسط دبیرخانه؛

۵-۴۳- ارسال رونوشتی از بخشنامه‌ها و ابلاغیه‌های بانک مرکزی به مدیران ارشد واحدها و رؤسای کمیته‌ها؛

۶-۴۳- فراهم نمودن زیرساخت جریان اطلاعات به نحوی که اعضای کمیته‌ها برای انجام صحیح، دقیق و به موقع وظایف خود به اطلاعات و مستندات واحدهای مؤسسه اعتباری دسترسی داشته باشند؛

۷-۴۳- فراهم نمودن زمینه دسترسی سریع بازرسان بانک مرکزی، حسابرسان مستقل و بازرسان قانونی به گزارش‌ها و پیشنهادهای واحدها و کمیته‌های موضوع این دستورالعمل.

۸-۴۳- نظارت بر تشکیل و تکمیل کمیته‌های موضوع این دستورالعمل و حصول اطمینان از برگزاری منظم، دقیق و باکیفیت جلسات آنها؛

⁸² طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

⁸³ طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اصلاح گردید.

⁸⁴ طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اضافه گردید.

۴۳-۹- حصول اطمینان از تدوین شرح مسئولیت‌ها و وظایف کمیته‌های موضوع این دستورالعمل و نحوه برگزاری جلسات و تصمیم‌گیری در کمیته‌های مذکور؛

۴۳-۱۰- طرح تصمیمات کمیته‌های موضوع این دستورالعمل در جلسات هیات مدیره و اتخاذ تصمیم در خصوص آنها؛

۴۳-۱۱- نظارت بر حسن اجرای مصوبات هیات مدیره که مبتنی بر تصمیمات متخذه توسط کمیته‌های موضوع این دستورالعمل به تصویب هیات مدیره می‌رسند؛

۴۳-۱۲- نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات در مؤسسه اعتباری.

ماده ۴۴- گزارش‌ها و پیشنهادهای واحدهای موضوع این دستورالعمل باید حسب مورد در جلسات کمیته‌های ریسک، حسابرسی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) ارائه و مصوبات کمیته‌ها در هیات مدیره مؤسسه اعتباری مطرح و تصمیمات لازم اتخاذ شود. هر گونه اتخاذ تصمیم در رابطه با گزارش‌های مطرح شده باید طی صورتجلسات کمیته‌ها و هیات مدیره با ذکر دلایل قبول یا رد آن مستندسازی شود.⁸⁵

ماده ۴۵- مؤسسه اعتباری موظف است تدوین و تصویب ساختار سازمانی مناسب و متناسب، تأمین نیروی انسانی مکفی و با کیفیت برای واحدهای ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) را با اولویت نسبت به سایر واحدهای سازمانی در دستور کار خود قرار دهد.⁸⁶

ماده ۴۶- مؤسسه اعتباری موظف است فضای اداری مناسب، امکانات، تجهیزات و ابزارها و لوازم مکفی را در اختیار واحدها و کمیته‌ها قرار دهد.⁸⁷

ماده ۴۷- مؤسسه اعتباری موظف است نظام جبران خدمات کارکنان را به نحوی تدوین و اجرا نماید که مدیران ارشد واحدهای موضوع این دستورالعمل هم‌تراز یک سطح پایین‌تر از اعضای هیات عامل مؤسسه اعتباری در نظر گرفته شوند.⁸⁸

«دستورالعمل تأیید صلاحیت و عزل یا هر گونه تغییر مدیران ارشد و اعضای کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری» که در دهمین جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی در ۳۷ ماده و ۳۶ تبصره به تصویب رسیده و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا بوده و در جهل و چهارمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی با الحاق ۵ تبصره به آن به شرح

⁸⁵ طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اضافه گردید.

⁸⁶ طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اضافه گردید.

⁸⁷ طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اضافه گردید.

⁸⁸ طی مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی، اضافه گردید.

مندرج در متن اصلاح شده بود، در سی و سومین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی با اصلاحاتی به شرح مندرج در متن در ۴۷ ماده و ۴۲ تبصره به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می‌باشد.